

Kritisk professor fyret for at give underskud

Et økonomisk presset Aalborg Universitet har fyret en kritisk vindmølle-professor for hans dårlige 'indtægtsskabende performance'. De akademiske fagforeninger mener, at fyringskriteriet strider mod forskningsfriheden

Emil Rottbøll

1. juni 2014

Den 63-årige professor i akustik Henrik Møller er internationalt anerkendt inden for sit fag. Alligevel var det ham, valget faldt på, da hans institut på Aalborg Universitet skulle fyre en forsker i Akustik-sektionen på grund af universitetets økonomiske problemer.

I Henrik Møllers opsigelse forklarer ledelsen, at man har udvalgt Akustik-sektionen på grund af dens »ubalance« mellem indtægter og udgifter og dens »vigende omsætning på eksterne projekter«. På samme måde har ledelsen lagt hovedvægt på at sammenligne de syv ansatte i Akustik-sektionen ud fra de indtægter, de skaffer instituttet. Og det er her, at Henrik Møller er blevet fundet for let:

»Ud fra en samlet betragtning på baggrund af udvælgelseskriterierne, herunder konkret vedr. indtægtsskabende performance, er du derfor den medarbejder som bedst kan undværes,« står der i opsigelsen.

Som ekspert i lavfrekvent støj har Henrik Møller flere gange kritiseret både vindmølleindustrien og Miljøstyrelsen for at fejlinformere om den støj, vindmøller udsender. Derfor har blandt andet Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller over for Jyllands-Posten betvivlet motiverne for, at valget netop faldt på ham.

Indtil opsigelsen har Henrik Møller intet hørt om, at han ikke skabte nok indtægter til instituttet. Han kritiserer, at hans arbejdsindsats alene er vurderet på områder, som er økonomisk målbare.

»Det er jo ikke normalt på et universitet, at man kigger på, om det kan svare sig at have en forsker ansat. Min ansættelse har aldrig afhængt af ekstern finansiering,« siger Henrik Møller.

Han mener, at det strider mod den fri forskning, hvis man som forsker skal være rentabel.

»Som forsker skal man beskæftige sig med det inden for ens fag, man finder mest relevant. Ikke med det, der er penge i,« siger Henrik Møller.

Strider mod loven

Universiteterne er i stigende grad afhængige af ekstern finansiering, og derfor har fagforeninger i årevis været opmærksomme på, om det også bliver brugt som fyringsgrundlag.

I et notat fra 2011 konkluderer blandt andre Ingeniørforeningen, Djøf og Dansk Magisterforening, at det er usagligt at afskedige forskere på grund af manglende indhentning af forskningsmidler.

Dels strider det mod Universitetsloven, som angiver universiteternes formål til at være forskning og uddannelse og ikke indtægtsgivende virksomhed.

Dels afhænger det af udefrakommende faktorer i samfundet, som den ansatte ingen indflydelse har på.

»Det må i sagens natur være omstændigheder, som beror på den ansattes forhold, og ikke hvorvidt den enkeltes/faggruppens forskningsområde er i høj kurs i det omgivende samfund. Dette ville stride fundamentalt mod grundlæggende principper om forskningsfrihed,« skriver fagforeningerne.

Ingeniørforeningen, som Henrik Møller er medlem af, har dog ikke ønsket at udtale sig på nuværende tidspunkt i den konkrete sag.

Formand for Dansk Magisterforening Ingrid Stage kalder det en ubehagelig tendens, hvis professorer nu kan blive fyret for manglende ekstern finansiering.

»Der kan jo være mange årsager til, at man ikke har ekstern finansiering. Det er ikke nødvendigvis, fordi der ingen fremtid er i forskningen. På den måde overlader man risikovilligheden til at satse og finde nye områder til eksterne firmaer i stedet for at tage den på sig som universitet,« siger Ingrid Stage.

På det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet, hvor Henrik Møller kommer fra, overstiger de eksterne midler i væsentlig grad de basisbevillinger, der kommer direkte til universitetet fra Finansloven, siger dekan Eskild Holm Nielsen. Alligevel mener han ikke, det er en trussel mod forskningsfriheden at prioritere efter de eksterne penge.

»Hovedparten af de konkurrenceudsatte midler er til fri forskning. Man skal bare overbevise andre om, at ens ideer til fri forskning har en tilstrækkelig kvalitet og nytteværdi,« siger Eskild Holm Nielsen.

Samtidig er han uenig i, at det ligger uden for kravene til en professor at hente forskningsmidler ind.

»Professorer er netop ansat til at udvikle et område. Det kan du ikke uden at hente eksterne midler hjem,« siger Eskild Holm Nielsen.

Opsigelsen

I den fire sider lange opsigelse er der redegjort for Henrik Møllers arbejdsindsats de seneste fem år målt på antallet af undervisningstimer, publikationer, ph.d.-vejledninger og ekstern finansiering.

Med 53 publikationer ligger Henrik Møller under sin professorkollega i sektionen, men over sine øvrige kolleger.

Han har ingen almen undervisning haft, men har heller ikke fået anvist nogen af ledelsen. Henrik Møller henviser selv til en personlig opsparet saldo på flere tusinde timer, som skyldes ledelse i forskningsprogrammer.

Antallet af ph.d.-studerende er under gennemsnittet for professorer på instituttet.

I perioden har Henrik Møller på grund af operationer og komplikationer fra samme været sygemeldt i i alt 650 dage.

